

คันไถ ของเฒ่า

๕ หมู่บ้านห้วยกาวด ตำบลภูมิ อำเภอขามเฒ่า
จังหวัดพิจิตร ครอบครัวของเอกซึ่งมีแม่ชื่ออ้อม และอนงค์
เป็นน้องสาวคนโตของเขา

พ่อของเอกได้ตายจากไปเกือบสิบปีแล้ว มรดกตก
ทอดมีเพียงบ้านหลังเดียว และที่ดินประมาณ 20 ไร่เศษ
เท่านั้น

เอก เป็นชายหนุ่มที่ขยันขันแข็ง เขามีความรู้เพียงชั้น
ป.4 หลังจากจบพระพรหมชาหนึ่งและสึกมาแล้ว เขา
หมายมั่นว่าจะทำนาขายข้าว เอาเงินส่วนหนึ่งไปแต่งงาน
กับบุษบาคนรัก ในปีหน้า

หลังฤดูปักดำ ข้าวในนาเขียวช่อ
เอกพาแม่ไปดูข้าวในนาอย่างใจชื่นชม
“แม่ดูต้นข้าวซี ฉันปลื้มใจเหลือเกิน ฉันคิดว่าถ้า
ได้ข้าวดี ปีหน้าจะแต่งงานเสียที”

“ตามใจลูก จะได้มีคนมาช่วยแบ่งเบางานของแม่
บ้าง” นางอ้มพูดอย่างเห็นใจ

แต่พอ 2 เดือนให้หลัง ฝนทั้งช่วง ใบข้าวเริ่ม
มีสีแดงประปราย จนบางทอถึงกับเหี่ยวเฉาและ
ตยไป

เมื่อรวงข้าวแก่แล้ว หนูนายังพากันมากินข้าว
เต็มอก

เอกถอนใจเฮือก
ใหญ่อย่างคนสิ้น
หวัง การที่จะได้
แต่งงานกับคนรัก
ในปีนี้ก็คงต้องรอ
ต่อไปอีก เพราะ
ข้าวที่ได้ ก็แค่
พอกินและ
เก็บไว้ทำพันธุ์
เท่านั้น

เอกมีโอกาสดพบบุษบาที่งานวัดหนองเต่า เขาตรงเข้าไปหา
และทักทายด้วยท่าทางที่ไม่ค่อยสบายใจนัก

“บุษบามานานแล้วหรือ”

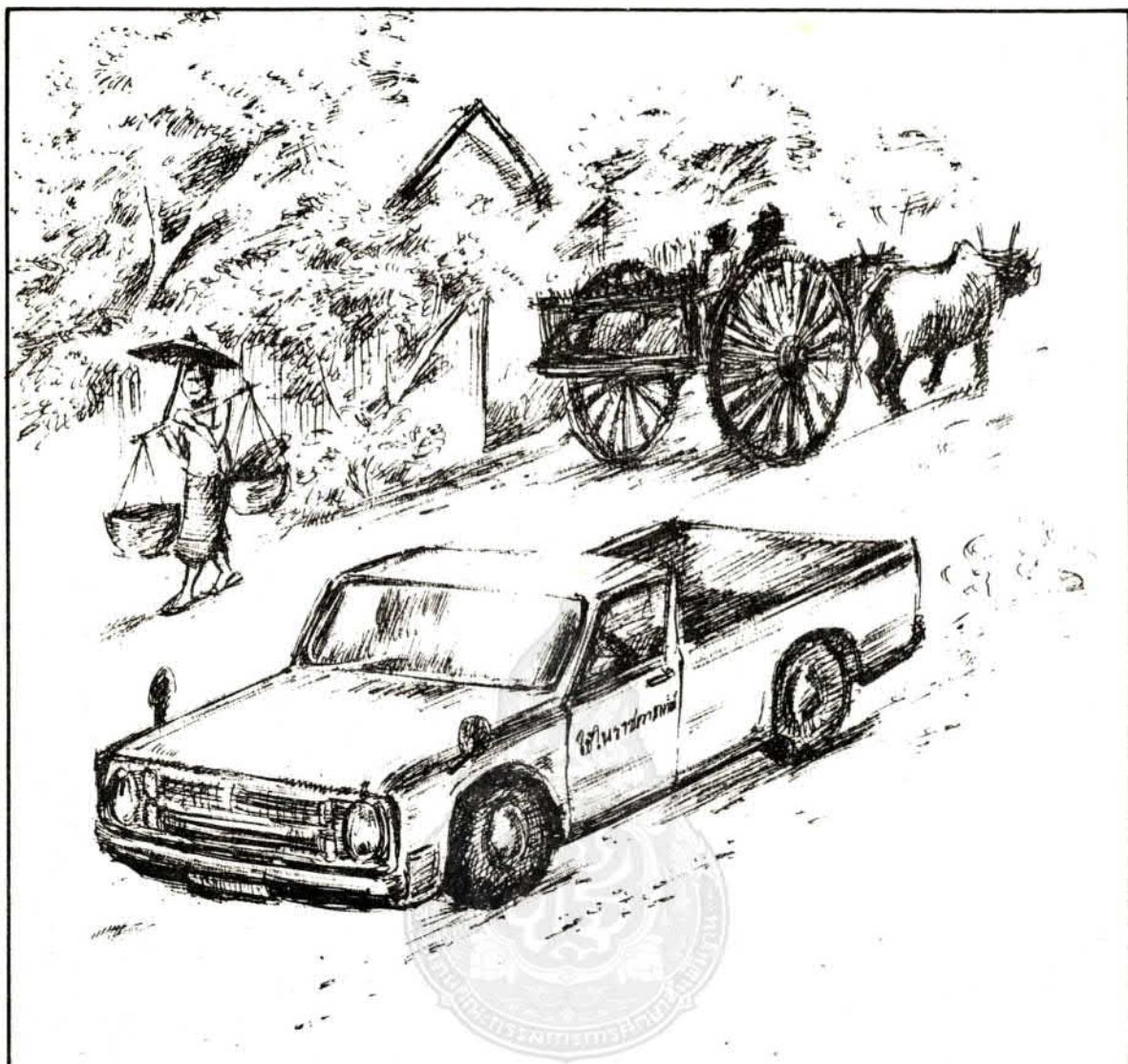
“เพิ่งมาเมื่อสักครู่นี้เองจะ” บุษบาตอบ

“บุษบา...ความหวังที่เราจะแต่งงานกันปีนี้คงไม่ได้ บุษบารู้
แล้วใช่ไหมว่านาของพี่เสียหายมาก” เอกถอนใจ

“ฉันรู้ดีและเห็นใจพี่มาก” บุษบาปลอบ

ในคืนนั้นเอง ทั้งสองก็ตกลงเลื่อนการแต่งงานออกไปอีก

เรื่องศัตรูข้าวที่มารบกวนข้าวในนาของชาวดำบล
 ภูมินั้น กำนันได้รายงานความเสียหายไปยังอำเภอ
 นายอำเภอได้สั่งให้เกษตรอำเภอ ไปประชุมชี้แจงและ
 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดศัตรูข้าวแก่
 ชาวนาน

เกษตรอำเภอบอกอธิบายว่า คีตรูของข้าวมีหลายชนิด
เช่น หนอนและเพลี้ยชนิดต่าง ๆ
ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือหนูนา ซึ่งจะมากินข้าว
ตอนเมล็ดข้าวแก่

แล้วเกษตรอำเภอก็ได้อธิบายถึงคีตรูข้าวชนิดอื่น
ต่อไป

หนอนกระทู้คอนว
 หนอนกระทู้คอนวจะกัดกินคอนวจนขาด
 ข้องกันและกำจัดโดยใช้ยา มาลาโรออน 57 %
 หรือ ชูมิโรออน 50 % / 4 ซ่อนแกงผลม่น้ำ 1 ปีบ นิดพ่น

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลระบาดมากในระยะข้าวแตกกอ
และออกรวง ตอดกินน้ำเลี้ยงที่กาบใบทำให้ข้าวแห้งตาย

ใช้ยาเคมีมีพชิน 50 % ชนิดผง 3 ช้อนแกงผสมน้ำ
1 ปีบ ฉีดพ่น หรือใช้ยาเม็ดฟูราดาน 3 % หว่าน 5
กิโลกรัมต่อไร่

เพลี้ยจักจั่นสีเขียวยาว

เพลี้ยจักจั่นสีเขียวยอดกินน้ำเลี้ยงจากต้นข้าวหลัง
การปักดำ ทำให้ข้าวเป็นโรคใบสีส้ม

ใช้ยาเซฟวิน 85 % ชนิดผง หรือยามิพซิน 50%
3 ซ่อนแกง ผสมน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่น

การกำจัดหนูนา

การกำจัดหนูนา ประการแรกคือ ใช้น้ำเบื่อ การใช้น้ำเบื่อถ้าผสมยามาก เมื่อหนูกินเข้าไปแล้วจะตายทันที หนูตัวอื่นๆ ในฝูงจะตกใจและไม่ยอมกินอาหารที่ผสมยาเบื่อนั้น ฉะนั้นการใช้น้ำผสมอาหารอ่อนๆ หนูทั้งฝูงจะกินยาเข้าไปทุกตัว แล้วจะกลับไปตายที่รังของมัน¹

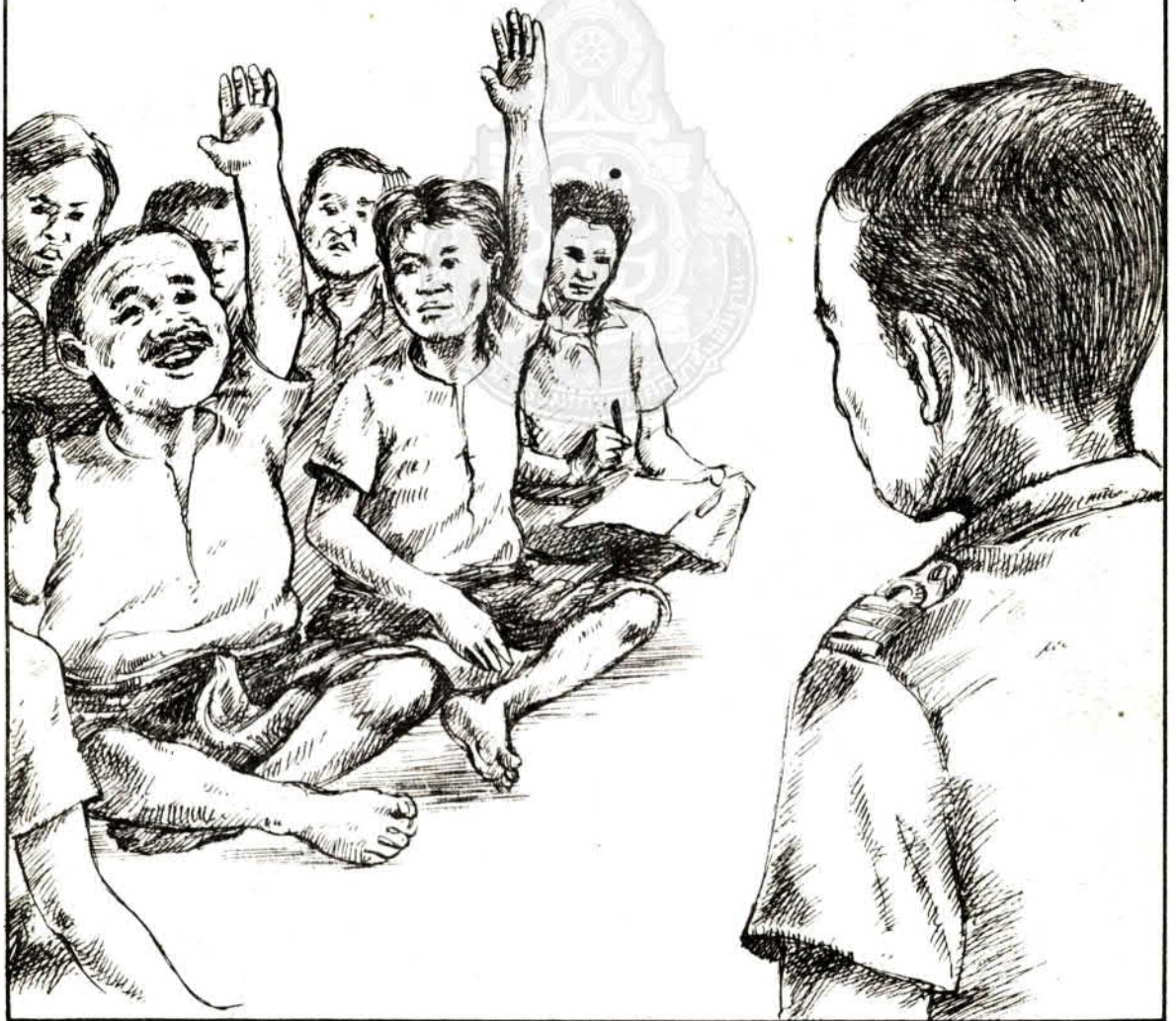
ประการที่ 2 เราต้องร่วมมือกันกำจัดหนูนาด้วย
วิธีอื่นอีก เช่น

ใช้เครื่องมือดักหนู

ใช้น้ำกรอกหนู แล้วดักทุบเวลาหนูออกมา การ
กำจัดหนูนาแบบนี้ เราสามารถนำเอาหนูมาปรุงเป็น
อาหารได้ มีคุณค่าเช่นเดียวกับอาหารเนื้อทั่วไป

หลังจากชี้แจงแล้ว เกษตรอำเภอดำถามว่า
“ใครสงสัยอะไรบ้างครับ”
ที่ประชุมเงียบ มีผู้ยกมือขึ้นเพียงสองคนที่ยก
มือขึ้น

ลงแทนได้ถามเป็นคนแรกว่า
“หนูนากับหนูพุกเหมือนกันหรือเปล่าครับ”
ที่ประชุมฮาครืน
เกษตรอำเภอยิ้มแล้วตอบว่า “อย่างเดียวกันครับคุณลุง”

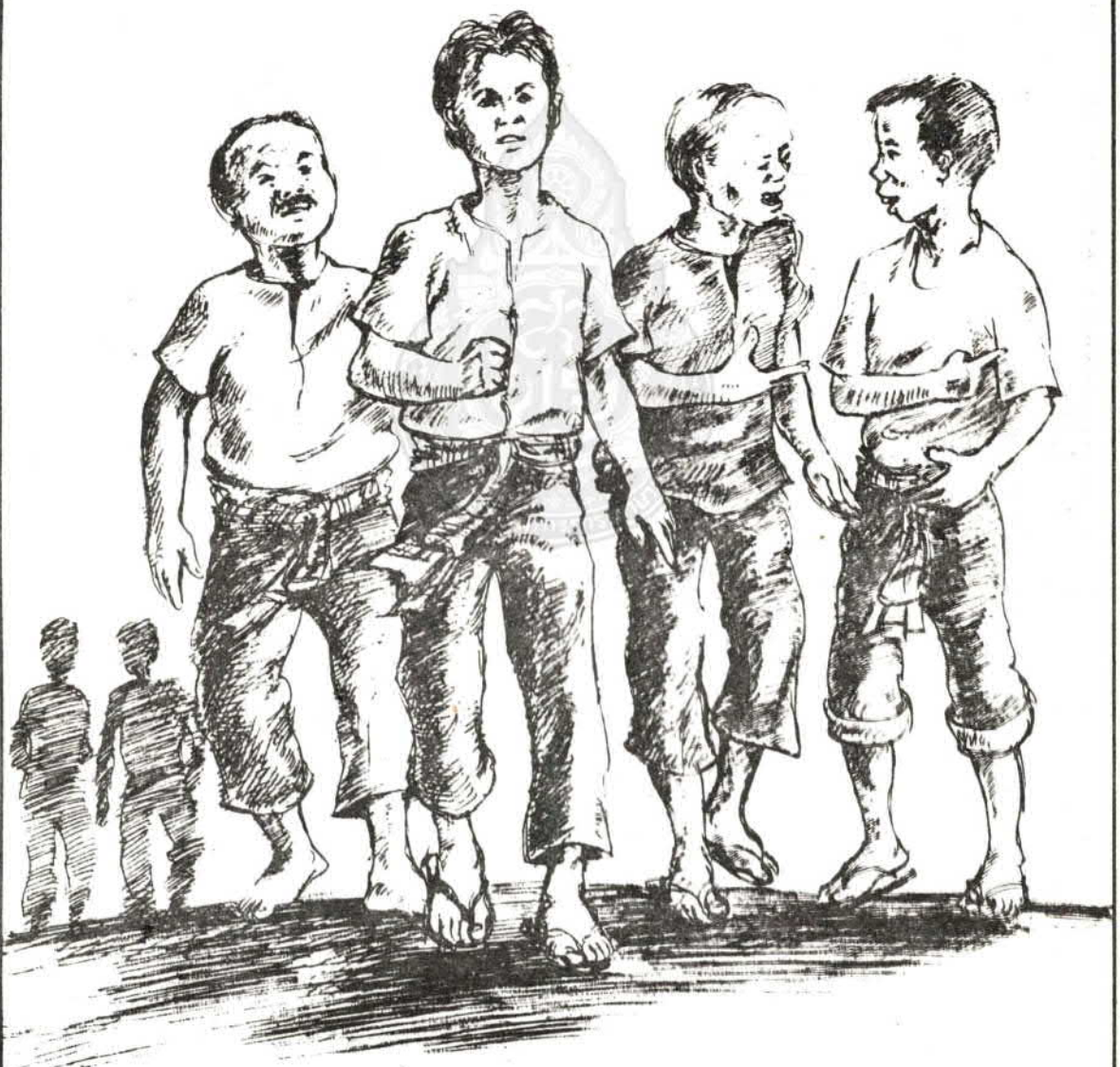
แล้วเกษตรอำเภอก็ตีให้เอกตามบ้าง
เอกยืนขึ้นถามว่า

“การชื้อขามาใช้ปราบศัตรูข้าวนั้น ผมคิดว่าชาวนา
จะไม่เข้าใจ หรืออาจชื้อยาปลอมมาใช้ก็ได้ ทางราชการ
จะสั่งมาไว้สำหรับจำหน่ายได้ไหมครับ”

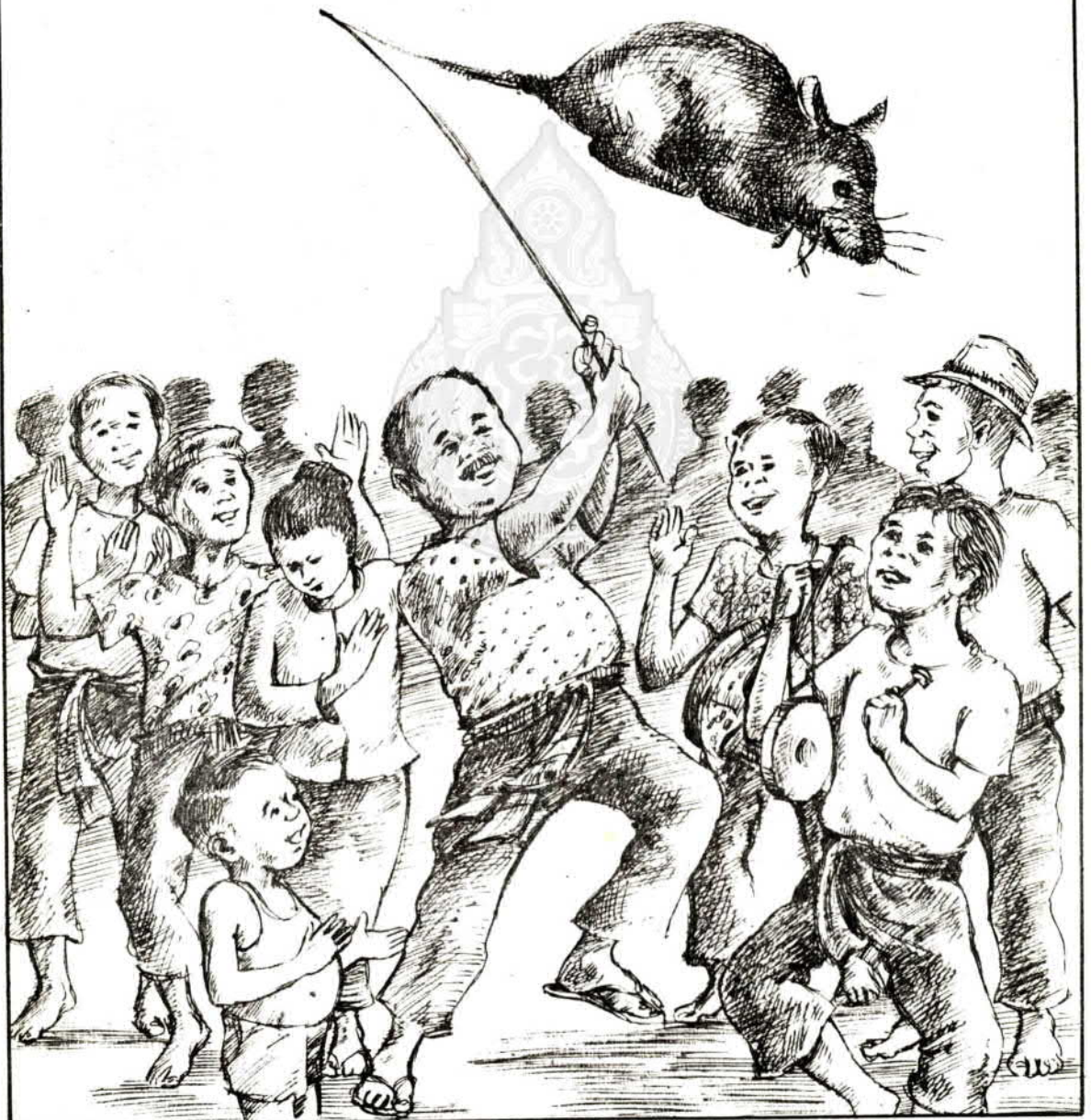
“อ้อได้ซี ผมจะรับเรื่องนี้
ไปดำเนินการ ถ้าใครต้องการ
ยา ก็ไปติดต่อผมได้” เกษตร
อำเภอตอบ

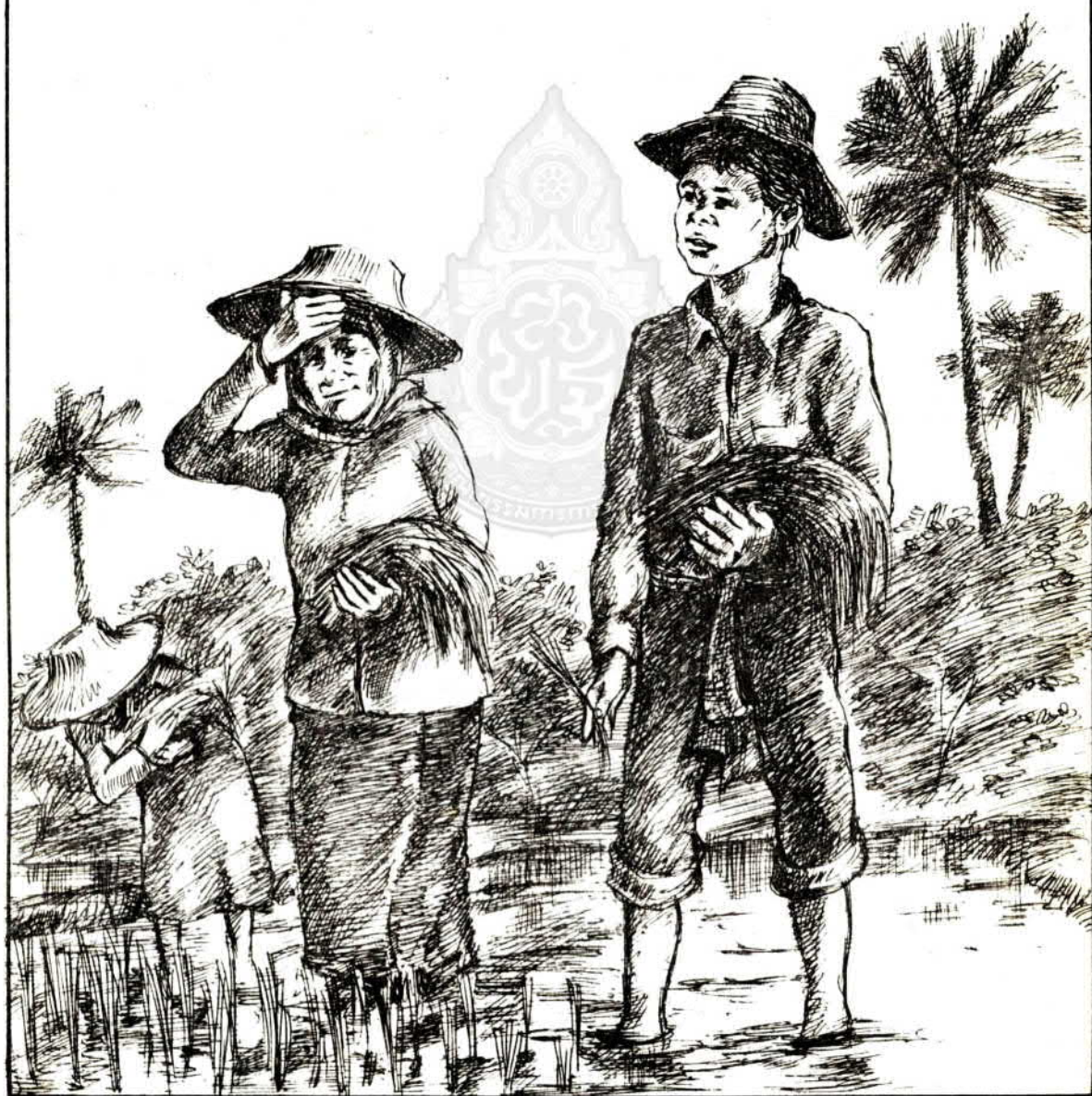
คำแนะนำของเกษตรอำเภอในวันนั้น เขาก็ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นอีกหลายอย่าง เขาคิดว่าต่อไปจะต้องทำนาตามหลักวิชา เพื่อหวังจะได้แต่งงานกับบุษบาคนรัก หลังฤดูเก็บเกี่ยวแล้ว

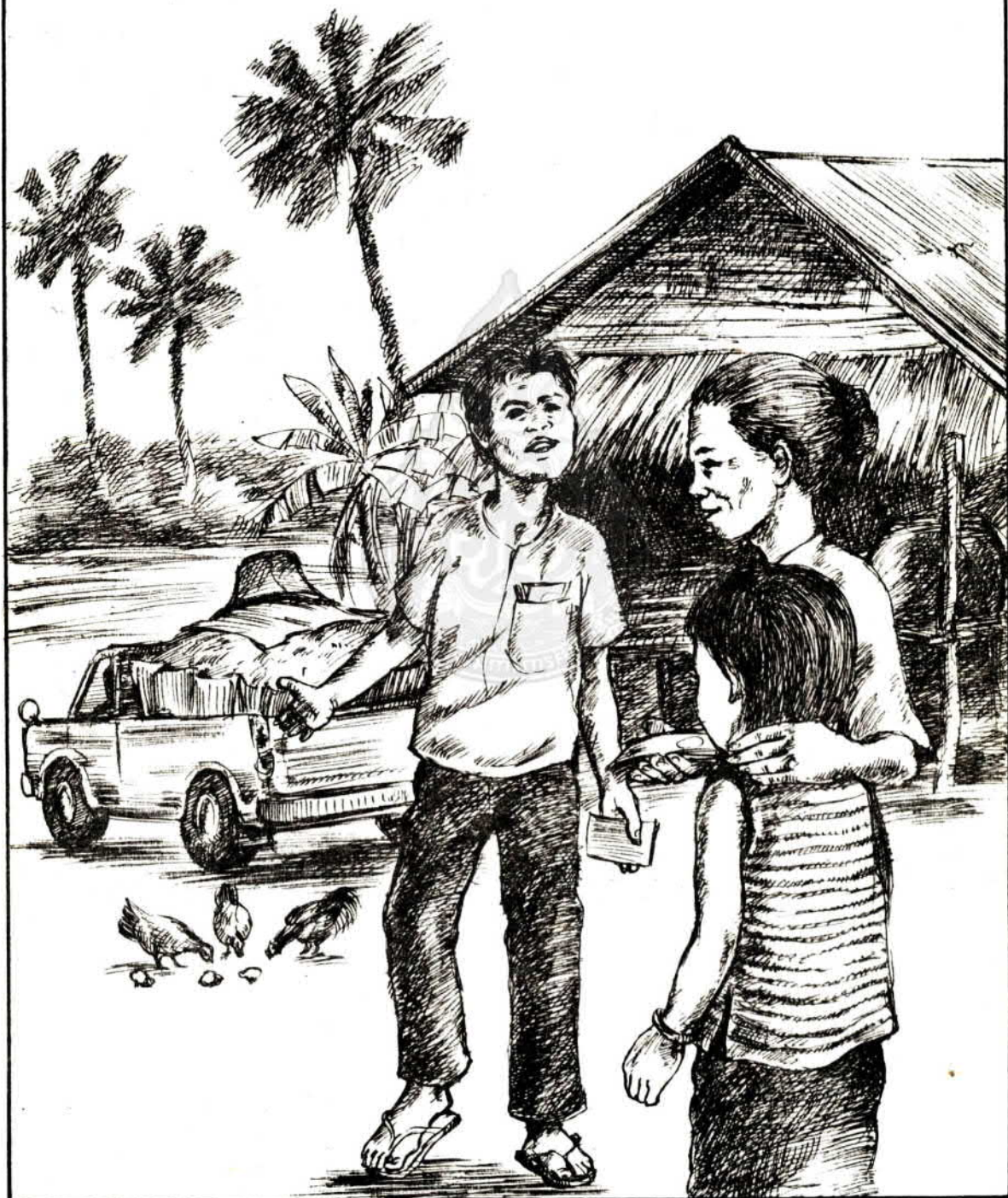
ฝ่ายลุงแก่นก็ได้ชักจูงให้ชาวบ้านในตำบลภูมิ ร่วม-
มือกันปราบหนูน โดยลุงแก่นได้ลงทุนทำรูปหุ่นของ
หนูน แล้วนำมาเผาในเทศกาลวันสงกรานต์ ท่าม-
กลางผู้คนที่มาในงานอย่างเนืองแน่น

ฤดูกาลทำนาของปีใหม่ย่างเข้ามา
เอกพร้อมตัวแม่และน้องช่วยกันทำนาอย่าง
แข็งขัน มีการเสริมคันนาใหม่ ขุดกระบายนํ้า ฝน
ก็ตกต้องตามฤดูกาล เมื่อปักดำเสร็จก็ได้ปุ๋ย และ
ฉีดยาฆ่าแมลง ทำให้ชาวนาเขียวข่ม

ผลผลิตจากการทำนาของครอบครัวของเอกปีนี้ได้
มากกว่าทุกปี เอกขายข้าวในราคาประกันได้เงินก้อนใหญ่
เขานำเงินไปฝากไว้ที่ธนาคาร เพื่อความปลอดภัย

แล้วความหวังของเอกก็บรรลุผล เอกได้เข้าพิธี
แต่งงานกับบขมาแบบง่าย ๆ และประหยัด โดยบอก
กล่าวญาติสนิทมิตรสหายที่ใกล้ชิดเท่านั้น เพราะเขา
เห็นว่า การจัดงานอย่างหรูหราและฟุ่มเฟือยนั้น ไม่
มีประโยชน์อะไรเลย.

จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ศูนย์การพิมพ์ ผ่านบริษัทเพื่อการศึกษา
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ ลำปาง

โครงการจัดทำหนังสืออ่าน เพื่อป้องกันการลืมนหนังสือ ภาคเหนือ

